

Posudek na diplomovou práci Alžběty Weisové nazvanou
„K otázce minulých časů v současné portugalštině a španělštině -
Kontrastivní studie na příkladu vybraného díla“,
září 2009, 98 stran

Diplomandka si pro svou práci vybrala srovnání systému minulých časů v portugalštině a ve španělštině, a to jak z hlediska sémaziologického, tak z hlediska onomaziologického. Přes zdánlivou podobnost existují v obou jazycích značné rozdíly, které dosud nebyly v podrobně popsány. Jak autorka zmiňuje v úvodu práce, mluvčí obou jazyků se domnívají, že podrobné studium není nutné a jsou přesvědčeni, že stačí pouhý lexikální převod výpovědi. Vzniká tak svébytný jazyk, často nazývaný portuňol. Autorka rovněž mluví o pragmatické kompetenci uživatelů jako o schopnosti ovládat jazyk v různých situacích z aspektů pragmatických a zmiňuje fakt, že tyto sekundární komunikativní funkce jednotlivých paradigmat bývají často v gramatikách opomíjeny.

Práce je rozdělena na část teoretickou a část praktickou, v níž autorka analyzuje rozdíly v užívání minulých časů na konkrétním jazykovém materiálu. Vybrala si román *Nubosidad variable* španělské autorky Carmen Martín Gaité a jeho překlad do portugalštiny, jehož autorem je renomovaný překladatel José Carlos González, jenž získal mimo jiné i národní cenu za překlad.

V teoretické části se nejprve věnuje obecným a filozofickým otázkám pojmání času, a poté rekapituluje systém minulých časů v latině, ze které oba zkoumané jazyky vycházejí. Zastavuje se též u problematiky vidu, což je důležité zejména proto, že u českého slovesa se prolínají kategorie času a vidu, v románských jazycích však vystupuje do popředí osa čas – způsob a vid je poněkud potlačen.

Následuje konkrétní srovnávání jednotlivých minulých časů ve španělštině a v portugalštině, včetně jejich sekundárních významů. Zvolená kontrastivní metoda je velmi ilustrativní a poskytuje čtenáři komplexní vhled do problematiky.

Na práci oceňuji zejména její systematickosti a fakt, že se autorka nenechala ukolébat zdánlivou podobností a důkladně popsala rozdíly u obou jazyků. Kromě toho je práce opravdu velmi dobře bibliograficky podložena. Kromě stěžejních děl a gramatik uvádí autorka i celou řadu odborných studií.

Pozitivní dojem z práce umocňuje hezká grafická úprava a vhodně zvolené grafy a tabulky.

Dle mého názoru práce splňuje všechny požadavky kladené na diplomovou práci a bez výhrad může být připuštěna k obhajobě.

V Praze, dne 7.9.2009

PhDr. Jaroslava Jindrová